

**Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 19. 08. 2024**

Podpora rozvoja vidieka v Programe rozvoja vidieka 2014-2022 a Strategickom pláne spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027 - čerpanie a návrh alokácie pre obce do 1 000 obyvateľov (ZMOS – neprerokovaný bod z plenárneho zasadnutia HSR SR zo dňa 20.05.2024)

1. Postoj APZD k návrhu zákona

APZD berie obsah bodu rokovania na vedomie.

2. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiál

ZMOS vo svojom stanovisku žiada o samostatnú podporu pre obce do 1000 obyvateľov nad rámec podpory miestnych akčných skupín (MAS) – celkovo ide o 1855 obcí:

- podpora rozvoja vidieka sa stalo kritickou potrebou
- prístup malých obcí k zdrojom z programov regionálneho rozvoja a Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027 je obmedzený:
  - prekážkou je minimálna hranica projektov z regionálnych výziev, ktoré je 100 000 eur – malé obce majú projekty obvykle v nižšej sumy
  - prístup malých obcí k zdrojom z výziev Programu Slovensko nie sú garantované a spravidla ich získavajú skôr väčšie samosprávy s lepšími projektovými kapacitami
  - obce ovplyvňuje celková zlá finančná situácia samospráv pre zníženie príjmov z podielových daní
- absentujúca podpora ešte viac prehĺbi izoláciu malých obcí a zníži ich schopnosť implementovať potrebné rozvojové projekty

ZMOS vo svojom stanovisku požaduje:

- re-alokovať nevyužitú zdroje z Programov rozvoja vidieka 2014-2022 do malých obcí
- inkorporovať samostatnú podporu malých obcí v Spoločnej poľnohospodárskej stratégii (SPP) 2023-2027

Štruktúra financovania programov rozvoja vidieka - sumár

Krajiny EÚ vykonávajú národné a regionálne programy rozvoja vidieka (PRV), ktoré sú spolufinancované z Európskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a z vnútroštátnych rozpočtov = **Program rozvoja vidieka 2014 - 2022**.

Od roku 2023 sa všetky nové opatrenia na rozvoj vidieka začlenia do národných strategických plánov = **Spoločná poľnohospodárska stratégia (SPP)**. Každý národný plán vychádza z kľúčových sociálnych, environmentálnych a hospodárskych cieľov pre poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a vidiecke oblasti EÚ.

A. Program rozvoja vidieka 2014 – 2022

- na základe neho je poskytovaná pomoc z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a zo štátneho rozpočtu SR v programovom období 2014 – 2020
- opatrenia boli zamerané na podporu poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych podnikov cez investície do hmotného majetku, vzdelávania, poradenstva a spolupráce, podporou podnikania a investícií do technológií či opatrení na zlepšenie ekonomického rozvoja vidieckych oblastí
- celková alokácia je viac ako 2 mld. eur

B. Strategický plán spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027

- spoločná poľnohospodárska politika (SPP) nadobudla účinnosť 1.1.2023
- jej súčasťou je rozvoj vidieka
- SPP má dva piliere a tri hlavné oblasti činnosti (1) priama podpora (prvý pilier), (2) trhové opatrenia (prvý pilier) a (3) rozvoj vidieka (druhý pilier)
- plány reflektujú na niektoré ciele Európskej zelenej dohody a na 10 kľúčových cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky ako napr. spravodlivé príjmy poľnohospodárov, ochrana kvality potravín a zdravia alebo podpora generačnej obnovy
- na politiku je vyčlenených viac ako 4 mld. eur (EÚ fondy a rozpočet štátnej správy)